

Samfunnspsykologien gir klinikere med bredde

Jan B. Moe

Myndigheter og brukere ønsker sammenheng og helhet i behandlingssystemet. Det øker behovet for en bredere og mer fleksibel klinikerrolle. Spesialiteten i samfunnspsykologi er særlig innrettet på å gi kompetanse til å jobbe i offentlige systemer.

Ut fra egne erfaringer, både som spesialist i samfunnspsykologi og etter å ha hatt ansvar i veiledningsgrupper i utdanningsprogrammet for samfunnspsykologer, ser jeg at denne spesialiteten har gitt deltakerne faglig påfyll, holdninger, entusiasme og trygghet til å stå i offentlige stillinger.

De aller fleste samfunnspsykologer i offentlig virksomhet innehar stillinger som i hovedsak har direkte kliniske oppgaver. Psykologene i kommunale stillinger må forholde seg til brukerens familier, barnehager, skoler, sosialkontor, barnevern, trygdekontor, fastlege osv. Også innen spesialisttjenestene er det et stadig økende press på å samarbeide og delta i oppgaver sammen med hjelpetjenester rundt brukerne i lokalmiljøet.

Workshop om samhandling

Som representant for Norsk Psykologforening var jeg den 24. og 25. mai i år med på en workshop vedrørende samhandling innen helsetjenestene i Norge. Workshopen var en del av Wisløffutvalgets arbeid med å skrive en NOU i løpet av 2004 på direkte bestilling fra Helseministeren. NOU'en kommer til å beskrive krav om samarbeid, sammenheng og helhet i behandlingssystemet og i det kliniske arbeidet med den enkelte bruker. Mental Helse og andre brukerorganisasjoner er sterke pådrivere i en slik retning. En bredere og mer fleksibel klinikerrolle vil være bedre egnet til å fylle de krav og forventninger som stilles til psykologer i de offentlige systemer i framtida.

For eksempel har en stor andel av brukerne innen DPS diagnoser som innebærer langvarige lidelser. For å kunne gjøre en god jobb med disse menneskene, er en nødt til å gå inn i et samarbeid med brukerne selv, sammen med de lokale hjelperne, gjennom konkrete avtaler, individuell plan (lovpålagt), veiledningsavtaler osv. Innenfor BUP er det allerede en lang rekke samarbeidssystemer, der spesialistene går ut i verden og inn på andre fagfolks arenaer. Dette er nødvendig for å få jobben gjort. En konsekvens av dette bør kanskje bli at en lang rekke av de temaer som i dag framtrer mest tydelig i samfunnspsykologisk videreutdanning også blir tydeliggjort i den kliniske spesialiteten.

Bredt perspektiv gir flere valg

Spesialiteten i samfunnspsykologi er et godt alternativ for psykologer som har tenkt å jobbe i det kliniske feltet, men også for dem som har tenkt å jobbe mer indirekte med menneskers psykiske helseproblemer i et større perspektiv. Det mest sentrale vil være en formidling av en samfunnspsykologisk forståelse av psykiske helseproblemer. En samfunnspsykologisk ramme kan gi årsaksforståelse og løsningsperspektiver som innebærer flere valg og større muligheter, både for det kliniske arbeidet og for forebyggende virksomhet. Spesialiteten i samfunnspsykologi gir muligheter og peker på nødvendigheten i å ha et bredt perspektiv i analyse, diagnose, behandling og tiltak, og viser mulighetene og nytten av å samarbeide med andre.

For oss som er praktiserende samfunnspsykologer i klinisk arbeid er det en gjennomgående erfaring at dette er en spesialitet som styrker en god klinikerrolle. Flere av våre kolleger som

er spesialister både i samfunnspsykologi og i klinisk psykologi legger stor vekt på hvordan samfunnspsykologiske perspektiver er anvendelige i en klinisk hverdag, og utvider perspektiv og muligheter for endring.